

José Lutzenberger, secretari d'estat de Medi Ambient del Brasil

“Hem de repensar què entenem per progrés i desenvolupament”

José Lutzenberger, enginyer agrònom i ecologista prestigiós, porta un any i mig com a secretari d'estat i de Medi Ambient al Brasil. Demana un canvi de mentalitat de la societat industrial per aturar la destrucció del planeta.

Quin és el balanç que fa d'aquesta participació en el govern brasiler?

—El meu treball en el govern es totalment diferent del que havia estat fent com ambientalista. Si vaig acceptar el repte del president Collor es perquè no hi havia una altra sortida. No sóc polític, ni tinc ambicions de poder. Però el president em va donar una mica de poder, si no per fer moltes coses, sí per evitar molts danys. El 1987, en l'apogeu de la devastació de l'Amazònia, van ser desforestats 90.000 quilòmetres quadrats, gairebé la superfície de Portugal. Les dades de les observacions per satel·lit de l'any passat ens en donen 14.000, xifra que encara és un gran desastre, però que ja representa un gran progrés comparat amb el que era. Espero que el 1991 arribem potser a la meitat d'allò.

—¿Com s'ha aconseguit aquesta millora?

—Eliminant els subsidis que hi havia pels treballs de colonització a l'Amazònia i l'eliminació de projectes com els que atreïen immigrants a la zona, però hem de fer molt més i necessitem l'ajuda de l'anomenat Primer Món. Ara, a les àrees ja desforestades, que sumen uns 400.000 quilòmetres quadrats, hem de trobar manera d'ensenyar als petits agricultors. Aquests només aconsegueixen sobreviure desforestant cada vegada més, perquè les terres són molt pobres i ells no saben treballar orgànicament. Hem de muntar esquemes d'extensió agrícola, per ensenyar-los a recuperar la fertilitat dels sòls, per tal que no hagin de destruir el bosc. És fàcil de dir, però difícil de fer, perquè falten els tècnics capaços de fer aquest treball. La gent només sap treballar amb adobs químics agrotòxics. S'ha de formular tota una política i aquest és un procés que no va ràpid. Hi treballem des de fa uns anys tenim uns resultats molt bons, però amb un nombre reduït d'agricultors. Aquest ti-

